

SZARVAS ÉS VIDÉKE

1903. /14.évf./

jan. 4-dec. 25.

1-52.szám.

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az előfizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF.

Az idegesség.

Aki divatnak, szeszélynek mondja a mai emberiség idegességét, az nagyon téved. Betegség lett az idegesség, olyan betegség, amely észlelhető minden harmadik ismerősünkön s amelyet sajnósan tapasztalunk magunkon is.

Megdöbbentő jelenség az, hogy mind fokozódó mérvben jelentkezik az intelligens osztálynál az idegesség egyik legmagasabb foka: a neuraszthenia. Az idegességnek az a fajtája, már nem az a könnyedén elviselhető s csak bizonyos alkalmakkor jelentkező nervozitás, hanem állandóan uralja az ember hangulatát, szervezete még álmlában is. Még sokkal nagyobb baj emél az, hogy a neuraszthenia káros hatással van az agyműködésre nézve is. Kérdezzünk meg egy idegortost, vagy a tébolyházak orvosait, mit tartanak a neurasztheniáról? Azt mondják, hogy az idegesség neme az első lépés az elmezavar felé. Az örültek házában örzött szerencsétlenek legnagyobb része az idegrendszer katasztrófája következtében vesztette el lelke egyensúlyát.

S midőn ilyen általánosan, ilyen nagy mértékben jelentkezik közöttünk a neuraszthenia, kell, hogy felszínre kerüljön az a kérdés, hogyan lehet azt a bajt ellensúlyozni, terjedését meggátolni s társadalmilag oda hatni, hogy az emberek ne gyilkolják meg az idegeiket.

Mai ember életében, különösen az intelligensében óriási szerep jut az idegek működésé-

nek. A szellemi, sokszor tulságos szellemi munka, az élvezetek hajhászása, a szórakozás százféle nemei, az utazások a vihar sebességével robolgó gyorsvonatokon, az eseményekkel és izgalmakkal telt élet, mindez zavarja az idegek nyugalmát. Csak a fizikai munka és abszolút semmivetés az, amely jótékony hatással van az idegrendszerre, minden más foglalatosság koptatja az idegeket.

Mint már fentebb is említettük, mindez, nem lenne olyan nagy baj, mert hiszen az ideg ember is él élhet száz esztendeig. De a mikor a neuraszthenia az elmezavar első tünete, oly rohamosan terjed közöttünk, akkor nem térhetünk napirendre a dolog fölött.

A nők idegessége sokkal csekélyebb mérvű mint a férfiaké. Ritka a neuraszthenikus nő, rendszerint valami nehéz betegség utóbajaként jelentkezik. A nő élete és szórakozásai nincsenek annyira izgalmakkal telve mint a férfiaké s így az idegesség ezen legmagasabb foka náluk ritkán következik be.

A neuraszthenia a férfiak között pusztit és száz és száz formában és változatban jelentkezik. Az erősebb szervezetű férfi sokkal könnyebben viseli el, s egy kis kurával, önmegtartóztatással ki is gyógyul belőle.

De a kinek gyengébb a szervezete, az súlyosan megsínyli a neurasztheniát, napjában százszor érzi, hogy beteg, hogy kedélyállapota nem normális s ez annyira elkedvteleníti, hogy állandóan kellemetlenül hat környezetére. S az

ilyen gyöngye szervezetű ember, ha nem kurálja magát, rendszerint idő előtt munkaképtelenné lesz és idő előtt hal meg. Megtörténik azonban az is, hogy a betegség elfajulása megzavarja az agy működését is és ismét több lesz egy eleven halottal.

Az idegesség ezen pusztításának egyik legfőbb oka az, hogy a legtöbb ember nem is tudja, hogy ideges vagy neuraszthenikus.

E finom titokzatos betegségről nagyon halvány fogalmak vannak a közönségnek, lévén az ideg; olyan testrészt, amelyet nem lát s csak közvetve érez az ember. Hisz az idegtudomány maga is csak újabb keletű s nap nap után szenzációs felfedezéseket csinálnak az orvosok ezen a terre incognitán. A nagy közönség tehát vajmi keveset tud az idegességről, annak ismertető jeleiről és romboló hatásáról.

Épen ezért szükséges volna, hogy az idegesség népszerű ismertetését, valami kis ingyenes füzet formájában hozzáférhetővé tegyék a nagyközönség számára, hogy ne legyen senki ebben az ideges világban, aki nem tudja, hogy mi az idegesség. Ez az ismeret nagyban hozzájárulna a helyzet javulásához. Az emberek felismernék a bajukat és gyógyíttatnák, mielőtt az végzettsé válik.

A másik védő bástya az idegesek ellen: a pihenés és mértékletesség az ivásban, szerelemben és szórakozásokban. A legsúlyosabb s csaknem gyógyíthatatlan neuraszthenia az, amely a túlfeszített munka nyomában jár. Szép szép a

TÁRCZA.

Felsőbb leányok.

Felsőbb leányokat és felsőbb lényeket közönséges matematikai mértékkel nem lehet meghatározni. I'z már a felsőbb mátézis körébe tartozik, a mint hogy a felsőbb leányiskolákban a felsőbb matematika köteles tantárgy.

A tanügyi kormányzat, mikor a felsőbb leányiskolák tantervét jóváhagyta, világosan látta maga előtt a célt, az ideált. A statisztikával támogatott tapasztalás kétségtelenül tette, hogy a felsőbb leányoknál rendszerint hiba van a kréta körül. Kereste, kutatta e hibák forrását s rájött, hogy a serdülő leányok, az aranyos bakfisek, a nyíló rózsabimbók összes defektusai a hiányos matematikai képzettségre vezethetők vissza. Nekihajtották tehát a serdülő leányokat, az aranyos bakfiseket, a nyíló rózsabimbókat a matematikai tudományoknak. Így készült a modern tanterv.

Lehetetlen ennél valami természetesebbet képzelni. Mi egy-leány algebra nélkül? A trigonometria segédkezése nélkül hódíthat-e a hajadoni varázs? S mire valók egyáltalában a Brigh-féle logaritmusok, ha nem arra, hogy a nőt fenséges hivatásában, lovagi-
asan támogassák?

Igy jutottak a felsőbb leányok a felsőbb matematikába, hol aránylag igen kényelmetlenül érzik

magukat. Ezer matematikus kisasszony közül ugyan-csak ezer a régi előítéletek ezvikkerjén keresztül szemléli a matematikai tudományok terjedését és tört szívvvel dolgozik törtszámokkal.

De különösen a tizedes törtek rövidített szorzása tartja őket heteken, hónapokon át kínos izgalomban. A letört liliumok sem halványabbak, mint mikor a szépséges lilionszálak törteken törtek a fejüket. A vegyes törteket vegyes érzelmekkel fogadják, s izgatottan harapdálják biborajkukat, hogy a tizedestörteket nem tizedelhetik meg.

Mert egy ilyen tizedes tört, különösen annak rövidített szorzása, néha családok nyugalmát képes tönkretenni. A minap egy esetben csaknem katasztrófához vezetett. Ajánljuk az esetet a tanügyi kormányzat figyelmébe:

Az apa gondtalanul tért haza az enyhe családi fészekbe, s derüs arcczal tudakozódott a vacsora felől. De a derü hamar elköltözött arczáról. Felesége egy karosszékben némán meredt maga elé, felsőbb leánya egy sarokban halkán, de kitaratóan zokogott.

— Mi történt? Mi bajtok?

A hölgyek felugrottak.

— Milyen jó, hogy jössz. Az ég küldött.

— Oh, papa, ments meg!

— Igen, igen, segítened kell a szegény leányon.

Hiszzen a te leányod.

— Hát persze, hogy az enyém. Mi történt vele?

Beszélgjétek! Mindent tudni akarok.

A felsőbb kisasszony zokogva borult apja karjaiba.

— Végem van! Oh ép boldogtalan!

A megrémült apa gyöngéden kibontakozott karjaiból s a pamlagra maga mellé ültette leányát.

— Szólj gyermekem, mi bajod, mi dobogtatja ily hevesen apró kis szívedet?

— Oh papa!

— Csak ki vele bátran. Hogy hívják azt a fiatal embert?

— Oh papa, mit gondolsz?

A hosszú faggatásnak végre meglett a kívánatos eredménye. A leány kimerítő vallomást tett.

— Nem tudom a számtant.

— Csak ez? No majd segíték. Mi van feladva?

— A tizedes törtek rövidített szorzása, Papa, ismered te a tizedes törteket?

— Hm, azt hiszem, igen, némileg. Mutasd csak a feladatot.

Megmutatta. Az apa lelkiismeretesen nekifeküdt, előszedte összes matematikai emlékeit, de hasztalanul. A tizedes törtek rövidített szorzása tekintetében minden tudománya csődöt mondott. Most már az elkésredés az ő kedélyét is ellepte. El sem tudta képzelni, hogy élhetett meg eddig a tizedes törtek rövidített szorzása nélkül. Elkésredésébe szégyenkezés is vegyült. Ime, ő, az apja, a családfő, a társadalom előkelő szereplője, nem tud a leányán segíteni. Fogalma sincs, hogy rövidítik a tizedes törtek szorzását.

Dühösen járt fel s alá a szobában.

— Mit tegyünk, mit tegyünk? — hangzott a hölgyek zokszava.

— Megvan, elmegyünk a bác-ához.

— Az tudja?

ok munka, vagyont, dicsőséget, elismerést szerezhetünk kárpótlásul az íróasztal mellett eltöltött éjszakákért — de jön aztán a neurasthenia és szerte rombol mindent, amit építettünk.

HIREK.

— **Adakozás.** A Szolnokon felállítandó Danjanitsch szoborra városunkban is megindult a gyűjtés és eddigelé 54 korona gyűlt egybe, a mely összeghez Szarvas község 25 koronával járult hozzá. Gyűjtöttek még Tökölly Imre, II. Rákóczy Ferencz és Berceányi Miklós szobrára is, befolyt 48 korona, melyből Szarvas község 15 koronát adományozott.

— **Lemondás.** Salacz Ferencz a Szarvasi Takarékpénztár vezérigazgatója állásáról lemondott, azonban a választmány lemondását egyhangulag nem fogadta el s így a Szarvasi Takarékpénztár mely Salacz Ferencz igazgatói működésének köszönheti jó részben virágzását, nem választ új igazgatót.

— **Eljegyzés.** Dr. Belopotoczky György szarvasi orvos eljegyezte Bogyó Margit kisasszonyt Kun-Szentmartonban.

— **Vége a vacatiónak.** A karácsonyi vacatión a szarvasi főgymnasiumban és tanítóképzőben, valamint a társulati polgári iskolában f. hó 5-én ér véget.

— **Mérnök választás.** Az ivánfenék ármentesítő társulatnak Gyomán megtartott mérnök választásán megválasztották P o n y i c z k y Kálmánt, Szarvas község mérnökét, ki a törvényes 15 napi felebbezési határidő letelte után valószínűleg le fog köszönni a községi mérnöki állásról.

— **Lemondás.** Szabó Béla vármegyei közgazdatisi irnok állásáról lemondott s a vármegye főispánja a lemondást elfogadván, őt állásától felmentette. Utódja valószínűleg Magdich Nándor szarvasi főszolgabírói tisztségviselő lesz.

— **Jegyzőválasztás.** Barta Mór városunk szülőtte, Braun Jakab tekintélyes kereskedő fia Birdán (Temesmegye) első jegyzővé lett egyhangulag megválasztva.

— **Mulatságok.** A szarvasi izr. hölgyek a tervezett piknik helyett tea estélyt rendeznek f. hó 17-én. Az estély a téli mulatságok egyik legelegánsabb és legsikerültebb vigalmának ígérkezik, a mint ezt a megjelenésre kötelező iveren levő 150 aláírás is biztosítja. — A szarvasi ifjak által rendezett Silvester estély mint a legtöbb szarvasi mulatság erkölcsileg fényesen sikerült. A kevés számmal megjelentek vígan töltötték el az ő esztendő utolsó óráit és vidám pohár köszöntőkben kívántak egymásnak az 1903 év első pillanataiban boldog új esztendőt. — A kereskedő ifjaknak tegnap este rendezett s kitünően sikerült mulatságáról jövő számunkban hozunk bővebb referátát.

— **Megszökött rajzolóok.** Két jó képű fiatal ember tartózkodott a mult hetekben Szarvason, kréta rajzolóknak adva ki magukat. Egyikőjük Virág, a másik pedig Király, valószínűleg hamis nevet használtak a megrendelések gyűjtésénél, miket hallatlan olcsó

áron vettek fel. Néhány képet el is készítettek, de miután vagy harmincz megrendelőnél sikerült előleget felszedniük, egyszerre itt hagyták Szarvasot. A károsultak feljelentésére köröztesük elrendelgetett.

— **A cseregyerek.** A kis Kohn Izidort cserében elvitték Szegedre magyarul tanulni. Egy idő múlva haza utazott Verőczére látogatába. Mikor elbucszott, hogy ismét visszautazzák Szegedre, atyja, ki hírhedt fősvény ember volt, zsebpénz helyett egy levelet adott át fiának:

— Nézd fiam! Itt van egy levél. Ebben az van írva: Szerencsésen megérkeztem. — Izidor. Majd ha Szegedre érteél — már rajta a bélyeg is — csak dobjál be ott mindjárt a vasutnál.

A kis Izidor megérkezett Szegedre, levette a borítékról a bélyeget, azután elküldte a levelet Verőczére. A karácsonyi ünnepekre ismét hazament szüleihez. Az apja ezzel fogadta:

— Nő, te gazember, becsaptál! Tíz krajczárt fizettem a levélért.

— Mit? En becsaptalak? — menti magát a gyerek — becsaptál te magadat! Hát nem te írtál azt a levelet?

— De én írtam.

— Es nem tudtad te, hogy mi áll benne?

— Dehogyse nem tudtam!

— Hát akkor minek váltottál ki?

— **A drágaság ellenmérge.** Nehezek a megélhetési viszonyok, a kereset nem javul, a drágaság pedig rémes módon növekedik. A jó családapának, a gondos háziasszonyoknak ezer bajt okoz: hogyan ossza be csekély jövebelmét és a vége mégis — akárhogy is szűköl, akármint is kúrgat, — a szomorú deficit. Ilyen körülmények közt megbecsülhetetlen egy valóban megbízható, hű és okos tanácsadó. Ennek bizonyult a „Háztartás” a magyar gazdaszönyöknak ez a nélkülözhetetlen költönye, a mely Kürtli Emilné vezetése alatt immár nyolcz év óta látja el az egész országra kiterjedő olvasó közönségét hasznos, jó tanácsokkal. A „Ház tartás”-ból megtanulhatjuk, hogyan kelljen a még oly csekély jövedelemből is kényelmesen megélni, megtanít takarékosan főzni, takarékosan ruházkodni, takarékosan gazdálkodni. Mindenre — a mi a háztartás körébe vágván valami okos új mutatója. Tanácsol a betegeknek, tanácsol a mamáknak, tanácsol a kertészkedőknek, tanácsol a hiúknak és a százat megközelítő rovataiban minden rangú és rendű, izlésű és modtú, városi és falusi olvasó megtalálja azt a mire szüksége van. A „Ház tartás”, januárban lép át a 9. évfolyam küszöbét. Előfizetési ára egész évre 12 kor. félévre 6 kor; egy negyed évre 3 kor. Az előfizetési díjak a kiadóhivatalba (Budapest, VII. Kerepesi-út 54.) címzendők.

— **Alig van irodalmi vállalatunk, a melyről oly elismeréssel szólhatnánk, mint a Magyar Bazar-ról, a magyar ur családok legkedveltebb divatlapjáról.** A M. Bazar közel negyven év óta a legelső helyet foglalja el a magyar divatlapok közt s ma már oda fejlődött, hogy a gazdag külföldi irodalom hasonlított te mékeivel kiállja a versenyt. M. Bazar mint divatlap megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a hölgyközönségnek, családoknak és iskoláknak, mert gyorsan és válogatva ismerteti meg a divatnak legújabb alkotásaival, tudósítja mindenről, ami Párisban, Londonban a divat terén történik. Figyelme kiterjed a fehéremű- és gyermekruha-divatra is, a mellett a nőknek legkellemesebben szórakoztató foglalkozásához, a kézimunkákhoz szebbnél sobb mintákat szolgáltat, ezekből is mindig a legújabbakat. A lap előfizetői külön kedvezményül nagyon olcsó mérték szerint készült szabásokat kapnak a lapból kiválasztott mérték szerint, a kézimunkákhoz pedig megnagyobbitott, színes rajzokat. Az Athenaeum ny. r. társulat, mint a M. Bazar kiadója, ritka bőkezűséggel és áldozatkészséggel szerzi meg a magyar nők legelőkelőbb divatlapját számára a szebbnél szebb színes mellékleteket, amelyek közül, ha csupán a kalotaszegi himnuszminták gazdag gyűjteményét említhetjük, máris eleget mond-

tunk, meg vagyunk győződve, hogy az eredeti magyar minták felelevenítése a magyar iparmunkákra is észrevehető hatást fog gyakorolni és a M. Bazar nélkülözhetetlenné tenni az iskolákban. A M. Bazar szépirodalmi része oly kitünő, hogy magában is megállhatna, mint szépirodalmi folyóirat. Jó izlés, igazi előkelő hang jellemzik. A lapnak gazdag tartalmán kívül még külön regénymelléklete van, bekötésre szánt könyvalaku formában. A lap előfizetői mindenkor bátran fordulhatnak kérdésekkel a szerkesztőkhöz, mindenre bő és tájékoztató választ kapnak. A Magyar Bazar havonként kétszer jelenik meg, előfizetési ára negyedévre 3 kor. Megrendelő cím: Magyar Bazar kiadóhiv. Budapest, Kerepesi-út 54.

CSARNOK.

A telkemet. . .

A telkemet odadtam érted,
Hanem azt te, barna lány, nem érted.
Nem tudsz te olvasni a szívemben,
Ne is szeress, ne is szeress engem.

II.

Nem egymásnak teremtett az Isten,
Ezen pedig nincs, aki segítsen.
Csak azt bánom, hej csak azt sajnálom,
Hogy tevéled volt találkozásom!

III.

Most hiába térünk ki egymásnak,
Mikor messze vagy is tőlem, látlak,
Amikor kitérek az utadbul,
A szememből a köny is kicsordul.

IV.

Vannak olyan csillagok az égen
A kik egymást kergetik már régen,
Hanem egymást soha meg nem értik.

Erdősi Dezső.

Az utolsó kérő.

Multnak hívták az öreg királyt. Fia a könnyűvérű Jelen époly keveset törődött az országglás gondjaival, mint egyetlen gyermeke, búbajos leánya, a csodaszép Jövő sorsával.

Ismét kérő jelentkezett a szép herczeg kisasszonyánál

Erőtlenes dalias. Szemében lelkesedés tüze, rendezhetetlen akaratérő.

Mikor jövelele okát adta, csüggedten rázta fejét az agg király.

— Semmi reményt se nyújthatok neked jó ifju. Unokaleányommal frigyed kötendő messze országokból jöttek nagy nevű uralkodók. Hatalom, Rang, Szépség, Dicsőség, Mindentudás. De egyiknek se sikerült maga felé hajlítani az érzés nélkül való leány szívét.

Szép unokám: Jelen, részvétlenül éli napjait, csak egy-egy futó léha öröm csal muló mosolyt ajkaira, a melyre aztán ismét az unottság közönye borul. Nem érinti az, a mi volt, közömbös az iránt, a mi lesz. Ez unokám, Jövő, lelki világának legműbb tükre. Menj tehát derék ifju: békeség veled.

De nem addig, fölséges ur, a mig unokádát magamul nem viszem. Csak egyszer láttam őt messze távolból és szívem az övé.

Ha jövő előtt szivről, lélekről beszélsz, guny, kacaj lesz érette a fizettség. Ég áldjon, fiam.

De az ifju nem ment, Makacsul megmaradt kifejezett óhaja mellett. Előbb látni akarja, beszélnie kell azzal, a kivel szive tele van.

Elvezették hat a szép herczegnő elé.

Mindent megvető hangon kérdezte a leány:

— Mit akarsz? Ki vagy? Mi a neved?

— A nevem Örök igazság.

És mit kívánsz tőlem?

Mindent. Szerelmedet; birni téged.

A lány nem talált szavakat e rövid, de annál vakmerőbb válaszra.

Kis vártatva maró gunnyal kérdezte:

És vajjon mit adnál cserében szerelmemért.

— A mivel te nem bírsz: boldogságot; olyan kincseket, a milyeneket eddig jelentkezett kérőid egyike se ajánlhatott neked.

Szünet állt be.

A feszülten várakozó király el volt rá készülve, hogy unokája nyomban elüzetí a vakmerőt.

Jövő azonban még ennyire se gerjedt föl. Csufondárosan mondta:

— Hadd látom hát élő szemeimmel kincseid.

Szeretnék ma szívem szerint kacagni és a te elbizakodottságod igazán mulatságos. Engedd látnom a nagy gazdagságot, a melyről ily hetykén beszélsz.

— Jöjj tehát velem.

— Hogyne? Nyugalmozott politechnikai tanár, ki annyi szakkönyvet írt.

Kocsiba ültek és rátörték a tudásra. Az öreg ur matematikai nyugalommal hallgatta végig bajukat.

— Sajnálom, gyerekek, de az én időmben nem rövidítették a tizedes törtek szorzását. Mi hosszasan is ráértünk multiplikálni őket. Hanem menjetek el a sógoromhoz, az számtanácsos, azok nagyon szeretik rövidíteni a dolgot általában és a tizedes törteket speczifikusan. Próbáljátok meg.

Fő kerekedtek és fölkeresték a számtanácsost. A jó ember iszonyu zavarba keveredett

— Tizedes törtek? Teringgettél! volt egy dijnokom, ki nagyon jól értette a tizedes törteket, de éppen a mult héten helyezték át Fiuméba.

A boldogtalan család még néhány ismerős bankhivatalnoknál tett kísérletet. Mindegyik játszva ki tudta számolni a feladatot, de mindegyik más-más módszer szerint. Melyik az az igazi? Azt senki sem tudta megmondani.

Sötét kétségbeeséssel és nyitott problémával köszittek hazafelé. Az idő éjfélfelé járt s a házmaster a szokottnál gyorsabban nyitott kaput.

— Maguk még fentvannak?

— Igen, a leányom most készült el a földattal.

— Földattal? Micsoda földattal?

— Valami összetört tizedesekkel.

Az apa fejében egy mentőgondolat villant meg:

— Házmaster, küldje töl a leányát hozzánk egy perczre.

Szívesen nagyságos ur,

S a kis satnya házmasterkisasszony öt percz alatt ugy rendbe hozta a tizedes törteket s azoknak rövidített szorzását, mint a pinyt.

Másnap szép új ruhát kapott ajándékba.

Azt hiszem, hogy ez az egyetlen eset, mikor a felsőbb matematikai pozitív haszonnal járt a nőnevelés terén.

Nagyon veszedelmes volna azonban, ha ebből az egy esetből a tanügyi kormányzat merész konzekvenziákat vonna le. Ezért magáért aligha érdemes a tantervet újra kibővíteni.

Ez a nézet családapai körökben.

Luozian.

Más állapot.

Jegyző: Jó napot, kedves komámasszony, itthon a kedves férje, a bíró uram?

Bíróné: Benn van a szobában, kedves jegyző ur, de ne tessék most bántani, mert más állapotban van!

Jegyző: Ugyan ne tréfáljon már, kedves bíróné asszonyom, mi a manót kell ezalatt érteni?

Bíróné: Hát egy kicsit be van csodálkozva, részeg az Isten adta!

Végrehajtó-riasztó.

— Szomszéd:

— No mi a?

— Nem adná nekem a kutyáját?

— Oda én, de actól ugyan senki sem megy az udvarra!

— Ippeg azért kérem, mert hazajövet azt mondta a kisbíró, hogy délután gyün hozzám a végrehajtó.

Hová?

— Az én kincsem, hercegnő, be nem fér a palota szűk falai közé. Egyszerű, igénytelenség egy egy tekintetre és mégis egy egész világot betöltötte kincs-halmaz.

Üres kacagással vágott vissza a szépséges Jövő.

— Jaj, de mulatságos vagy! Gyerünk tehát. Mért ne mulassak egyszer ilyen ügyefogyottságon is.

Ér a szép leány nyomon követte a merész ifjut.

A tavaszi napnak selymes, meleg ajka ép akkor ébresztette édes csókjával a szunnyadó természetet. Ezer hangu madárdal szövetkezett az aranyugár kül-lökkel, a melyek körül ölelték a nagy ébredőt. A kö-zeli kis patak sejtelmes bugással regélte el álmát a partját szegő száz és száz kis virágnak.

Ez tovább adta a tündérmesét a föléje boruló lomboknak és így húzódott fűszáltól virágitól, virágitól buja lombig az álom — rege. Napsugárba, madárdalba, csermely csobogásba és mind abba a mi él, új élet ömlik át.

Megszeket a mindenség. Kéjes remegés vibrál át a természet nagy szívére, a melynek egész meleg-sége, összes varázsa átszivódik a szemlélő lelkébe. Es a mit szó, a mit betű kifejezni képtelen, örök, kitörülhetlen betűkkel vési be a szívére, a lélekbe ez a néma ékesszólás, a mi itt szó nélkül beszél.

A természet beszélt. A hercegnő hallgatott. Hallgatott. Magába szívta annak minden szavát. Her-cegnő, te sirsz, sugta hosszú szünet után az ifju.

— Ó engedd, hisz oly jól esik.

Megint szövetkezett. Ezt a leány törte meg. Halk hangon kérdezte:

De hát hol vagyunk?

— Az én birodalomban. Többi kéréid elébe rak-ták a mló gyönyör, a percznyi kéj, a hatalom, a di-csőség efemer kincseit. Ellenükben ezzel álok én olyan javakkal, a melyekben mindig feltalálod azt, a mit náluk hiába keresnél: a boldogságot.

A leány átszelemült, megbüvölt tekintettel néz föl, a miről neki fogalma sem volt abban a külvilág-ból minden kiszellhető pompával körül sánczolt pala-tában, a melyet nagyralátó atya. Jelen emeltetett egyetlen leánya számára.

— Ó, milyen szép! Add ezt nekem; suttogta a leány.

— Érted cserében. Légy az enyém és minde-nemmel a tied vagyok. Akarod?

Csak forró, puha karja, amellyel az ifju nyakát

át fonta; csak az a meleg könyecsepp, az mely szívé-ből kifördült felette: „Akarom!”

És így kötött a szabad természet ölen felbont-hátatlan frigyét két szív; így szövetkezett egész életre a csodaszép Jövő utolsó kéréjével:

Örök igazsággal.

Kövér Ilma.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdatisztek küzdelme a létért.

Már nagy idő óta izgalomban tartja a gazdatiszti köröket bizonyos törvényes intézkedés, a mely a leg-bizonytalanabb jövőbe taszítja azokat, a kik csupán hosszas, rendszerint igen hasznos gyakorlat alapján tették magukat érdemes tagjaivá hivatásos testületük-nek, de körülményeik nem engedték vagy nem köve-tették, hogy képességüket az oklevélre alapítsák. Az ily gazdatisztek a közel jövőben (1906. július 1-étől) már állami, törvényhatósági, községi, egyházi, alapít-ványi, hitbizományi stb. birtokokon, valamint rendsze-rint olyan nagyobb gazdaságokban se működhetnek, a melyeknek évi adója a 3000 K.-t meghaladja; és csak annyi tekintettel van a törvény a már működő ily gazdatisztekre, hogy ugyanazon birtokon vagy ugyanazon birtokos által alkalmazhatók, de másutt és más által — nem. Tehát a legnagyobb sérelmet a jel-zett körök abban látják, hogy a törvény a legridegebb visszaható erővel ruházta fel s így a kik jó hisze-műleg léptek e pályára s bármily hosszú időt töltöttek is azon, ki vannak szolgáltatva a sors bizonytalansá-gának, de még mostani alkalmazójuk szeszélyének is. A jelzett gazdatiszti körök tehát minden áron arra törekzenek, hogy sorsukat törvényes alapon javítsák és pedig egyrészt a törvény hézagait a provokáló miniszteri rendelet által akarják pótoltatni, a maguk sulyát és érdekeiket pedig egyesülés útján biztosítani. Mindinkább közeledik a kritikus határidő (1906. július 1-je) annál nagyobb gondot ad a nem-okleveles gazda-tiszteknek a kétséges jövő. Nem csoda tehát, hogy lázas tevékenységet tapasztalunk az egész vonalon. Gyűlést gyűlést követett, míg végre megalakult néhány héttel ezelőtt Budapesten a Gazdatisztek Országos Nyugdíj- és Álláselhelyező Egyesülete, melynek prak-tikus céljai a nevében már beufoglaltak. Az egye-sületnek a testületre kiváló fontossággal bíró ügyei vezetését oly kiváló egyének vállalták el, mint gróf Szápáry Pál elnök, Szluha István országgyűlési kép viselő, dr. Horváth József kiváló gazda és Merza Márton, a „Magyar Gazdák Lapja”-nak felelős szer-kesztője és tulajdonosa, az egyesület igazgatója minő-ségében. Az egyesület vezetősége a nagy körültekintéssel készült s a szaktársak minden jogos érdekére kiterjeszkedő alapszabályokat megerősítés vegett a belügyminiszteriumhoz már beterjesztette s most a

legnagyobb szorgalommal az igazgatási előintézkedé-sekkel van elfoglalva. Mindent elkövet, hogy 6000 művelt magyar családot megmenthessen a sötét sors bizonytalanságától, sőt tán nagyon is valószínű mostoha-ságától. De a vezetőség nem bír el emberfölötti mun-kát, csak akkor lesz teljes sikere törekvéseinek, ha minden veszedelemben forgó gazdatiszt nemcsak jaj-veszékél, hanem ki is veszi a maga részét a nagyerejű közös tevékenységből. A vezérferfiak fel is szólítják ezennel lapunk útján Magyarország összes nem-okle-velés gazdatiszzeit, hogy az egyesületbe okvetlenül belépjenek. Minden szükséges tudnivalóval, utbaigazi-tással, irásmintákkal szolgálatára áll egy az egyes kartársaknak, mint a körzeteknek a Gazdatisztek Or-szágos Nyugdíj- és Álláselhelyező Egyesületének igaz-gatója: Merza Márton (Budapest, VII. Baross-tér 14. sz.) Kívánatos, hogy a vezetőség figyelemzetését mag-hallgassa a 6000 családapa, a kik a maguk és övéik érdekében most cselekedni... kötelesek.

Időjárási jelentés 1903. jan. 3-ig.

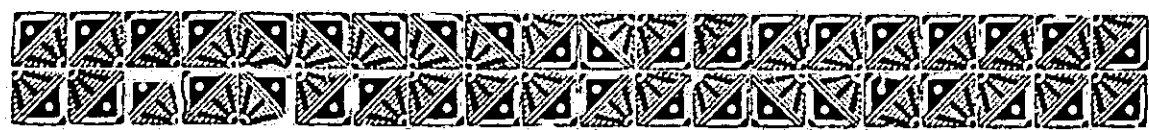
Nap	Csapadék 24 ó, alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kez-de ete és vége.
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	kö-zép	
27		2.3	3.6	3.8	3.2	
28		2.8	6.5	2.0	3.8	
29		1.0	2.6	2.5	2.0	
30		2.5	7.2	5.0	4.9	
31	2.1 eső	7.4	10.5	5.6	7.8	d. u. eső
1		1.4	4.5	0.0	2.0	este köd
2		0.2	3.2			

Összefoglalás: dec. csapadék összege. 48.5 m—m. Hőmérsékleti maximum: 10.4 C° decz. 31-én d. u. 2 órakor. Hőmérsékleti minimum: 19. 2 C° decz. 16 reggel 7-kor decz. közepes hőmérséklet: 55. C°. 1902-ik évben a csapadék összege 484.6 m—m. Évi közepes hőmérséklet: 10.4. C°.

Szarvas, 1903. jan 3.

Plencz Lajos

Felelős a szerkesztésért: Sámuel A. kiadó.

Kiadó lakás.

Özv. Bakay Danielné örökösieinek tulajdonát képező házban egy esetleg két lakás 1903 január 1-től kiadó. Értekezés

Bakay Sándornál.

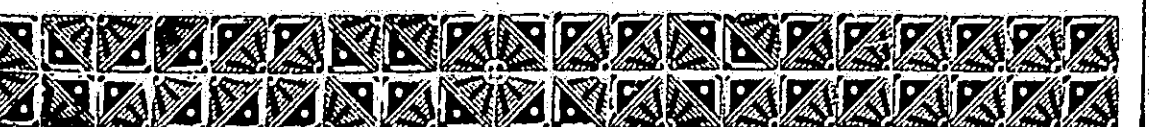
Gép harisnya kötészet.

Stern Mórné

Békés Szarvason.

Főlvállal mindennemű harisnyát kötni úgy férfi mint női gyermek harisnyát, sima vagy patent ugyszintén ócska szárazakat megfejelni legjutányo-sabb árák mellett.

Lakik: Beliczey utca 1569 ház-szám Vitális János ur házában.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján!

Esemény a magyar irodalomban a

Nagy Képes Világtörténet

az egyetemes történelem klasszikus könyve, a leggazdagabb történelmi képtár.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Tizenkét kötetben.

MARCZALI HENRIK.

Tizenkét kötetben.

A Nagy Képes Világtörténet

A Nagy Képes Világtörténet

A Nagy Képes Világtörténet

A Nagy Képes Világtörténet

A Nagy Képes Világtörténet

A Nagy Képes Világtörténet

azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem. megjelenésével minden más világtörténelmi mű elavult és értéktelenné vált.

az élet biblijája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom haza-szerelést és összetartást tanul.

fejleszti a művelést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket.

brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatta gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Eddig eljött az I—V., VII—IX. kötet jelent meg.

4—5 havonként jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap. * A teljes mű ára 192 korona.

Csekély havi részletfizetésre

lapunk kiadóhivatala útján e rendeltetési segélyével megrendelhető, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva hozzánk beküldendő.

A kiadóhivatala útján ezennel megrendelem a

Réval Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vévén, hogy eddig eljött nyolcz kötet jelent meg s a további kötetek 4—5 havonként jelennek meg.

Szállítási feltételek: 3 } koronás havi részletfizetés mellett } 3 kötet
4 } első sorban az első } 5
6 } } 8

szállítatik, a további kötetek a megjelenés sorrendjében, illetve a fizetések arányában következnek. Kötelezem magam a társaság pénztárához Budapesten a szállítástól kezdve koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A részletek be nem tartása esetén a folyótagos kötetek a hátralék pótlásáig visszatartandók. Az első részlet az első szállításkor utánveendő.

Kelt:

Név:

Állás:

HAVANNA RUM,

mely
Adler s Gold cs. s
kir. udvari szállítók
által Kassán

kerül forgalomba, az elismert
legjobb és legolcsóbb rum.
Kapható minden fűszer és cse-
mege üzletben.

E rum utóbbi időben silány áruval való
gyakori utánzásnak van kitéve, miért is a
t. teakedvelő közönség a rum törvényesen
védett czimkéire figyelmeztetik.

HIRDETMÉNY.

Valódi
Havanna,
Jamaikai és
Brazíliai tea
RUMOKAT a
legfinomabb

rossz khi-
nai és császár
keverék TEAK
nagy választékban
szolid árak mellett szolgáltatok.
Fél kilo jó minőségű és zamatos hűvé
..... fél kilo cukorral 82 kr.

teljes tisztelettel
Varga Ferencz
fűszer és csemege kereskedő.
Szarvason.

Legjobb bevásárlási forrás.

Legszolidabb kiszolgálás.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkodás ellen gyors és
biztos hatásúak

Éljen!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

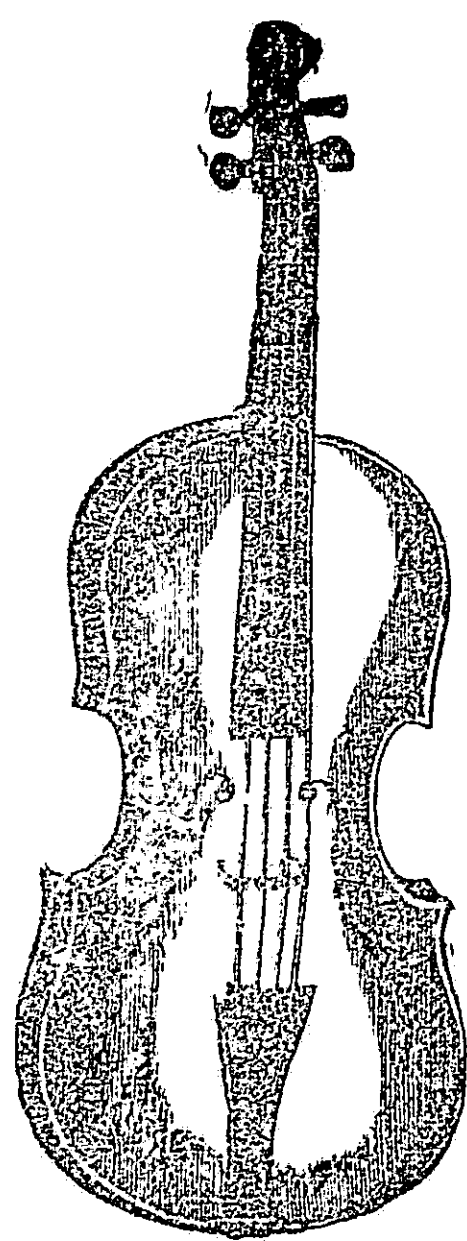
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla
csakhamar
meggyógyított.

Kapható Szarvason:

Ackermann Gyula és Bugyis Andor gyógyszerüzletekben.

Első kézből legjobban, legolcsóbban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

fa-, réz-, fuvó- és vonós hangszerekben.

STOWASSER J

császári és királyi udvari hangszergyáros, a császári és királyi közös és a
magyar királyi honvéd-hadsereg szállítója.

BUDAPEST, II., Lánchíd-utóza 5. szám.

Nagy választék az összes hangszerekben Hegedűk gordon-
kák, bőgők, fuvolák, klarinétok, trombiták, cimbalmok.

Általam konstruált TÁROGATÓK 30 forinttól feljebb,
iskola és zongorakíséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb, elpusztíthatatlan hangokkal. Különlegesség
acélhangú hangverseny-harmonikák, saját minták.

TELJES ZENEKARI

FELSZERELÉSEK

a legutányosabb árban, előnyös

feltételek mellett.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK

és pedig külön a) hangszerekről, b)

harmoniumokról, c) harmonikákról

INGYEN s BÉRMENTVE.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész

BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva
és véleményezve!

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védeljé-
vény védelme alatt áll.

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Thierry A. gyógyszerész

Ez a balzsam lelsőleg és külsőleg haszná-
lani — Ez a balzsam: 1. Felülmulha-
tollanul hatékony gyógyszer a tüdő- és
mell minden betegségeiben, említi a
horról és megszünteti a váladékot,
dallítja a fájdalmas köhögést és meg-
gyógyítja az ilyen lapokat, így ha
idülték is. 2. Kitűnően használ tonok-
gyulladásnál, rekedtség, és a torok
minden betegségeiben stb. 3. Minden
légt alaposan megszüntet. 4. Meglepő
gyorsasággal meggyógyítja a gyomor-
görcsöt, köhögést és hasasirakást. 5. Gyön-
ged sebeket okoz és tisztítja a vért
meg a veséket, megszünteti a lepkört
és a melulit, megerősíti az étvágyat
és az emésztést. 6. Kitűnően szolgál fog-
fájásnál, odvas fogaknál, szájgyulladásnál és minden fog és
szájbetegség, megszünteti a fejbőrgéget és a száj meg-
gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógy-
szert képez minden seb, lázas kiütések, sipoly, szemol-
csók, égelt sebek, fagyott tagok, rüh, kosz és hőrkiütések
ellen, megszünteti a lefjást, zúgást, szaggatást, köszvényt
stb. Vigyázzni kell mindig a szél apáca védjegyre, mely
fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen.
ha közvetlenül hozzátuk eredeti karton-dobozokban bér-
mentve bármely postállomásra Ausztria-Magyarországban
12 kis- vagy 6 keletés 4 korona. Irván: Hirtel-
nuba 4 korona 60 fillér. Kérem, nem küldeni. Kérem,
csak az összeg előre való utalványozása mellett.

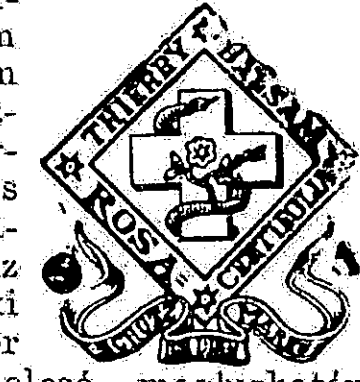
Miért szenved ön? holott biztos kiltása

van rá, hogy minden,
bármilyen idült sebei biztosan begyógyulnak és
elkerülhet majdnem minden fájdalmas és veszélyes
műtétet, sőt amputációt is, ha alkalmazza

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi
Centifolia-kenőcsét

melynek rendkívül nagy a húzóképesége, s a sebek gyó-
gyításában, valamint a fájdalmas csillapításában felül-
mulhatatlan. A valódi centifolia-kenőcs alkalmazhatná
gyermekágyas nők fájó emlőjére, a tej megrekedésénél
emlőkeményedésnél, orbáncznál, mindenféle régi sebeknél,
főfakadt lábaknál, sós csúznál, dagadt lábaknál és csont-
szúrnál is, ütött, szúrt, lőtt, vágott és zúzott sebeknél; min-
den idegen test, mint szálka, homok, serét, tűske stb. beha-
tolásánál; minden daganatnál, kinövesnél, pokolvarnál új,
képződéseknél, sőt ráknál is; ujfiekélynél, körömméregnél,
kőyagoknál, járástól kisebesült lábaknál, mindennemű
égést sebeknél, fagyott tagoknál, betegektől fekvésétől szá-
rmazó sebeknél, nyakdaganatnál, verdeganatoknál; ülfá-
jásnál és gyermekek sebes fülelnél stb. stb. Kérem csak az
összeg előleges utalványozása után. Ara postadíjjal szállító-
levéllel és csomagolással stb. együtt 2 tegely 5 kor. 50 fill.
Nagy mennyiségű eredeti bizonylatok betekinthetők. Óva-
intek a hamisítványok megvetéséről és kérem, hogy tessék
vigyázni arra, hogy minden tegelyen le kell hogy égetve
legyen ez cím: „Schutzengel-Apotheke des A. Thierry
in Pregrada.“

Ez a két gyógyszerjelen felülmulhatatlanként szer soha
sem romlik meg, hanem ellenkezéleg mentől öregbebb
annál értékesebbé és hatékonyabbak-
ká válnak, sem lágy, sem meleg meg nem
árt nekik, minélhogyva minden evszakban
használhatók. Csaknem mindig meghoz-
zák a segítyt és sikert, legalább az or-
vos megerkeztéig; természetesen sohas-
sem szabad hamisítványokhoz vagy má-
hatástalan ugynevezett pótszerekhez
nyulni, melyekert csak hiába dobjuk ki
a pénz, hanem forduljunk mindenkor
csak ezen két rég kiprobált, kitűnő olosó, megbízható,
mellett teljesen artalmatlan világírú szerhez, mely mi a
den eshetőségre készen, minden családban ké zletben kell
tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság
minden ismérvével kapni, ott rendeljék meg közvetlenül
ily cím alatt: An Apotheker Thierry (Adolf) Limited
Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Központi raktár Budapestben Török József gyógyszerésznél
Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben
Brady C. gyógyszerésznél.

FRANKLIN-féle
Magyar Remek-
II. sorozata írók
épp most jelent meg és
a következő köteteket
tartalmazza:
Arany János munkái II.
Sajtó alá rendezte és
bevezetéssel ellátta
Kiváló Frigyes.
Kossuth Lajos munkái.
Sajtó alá rendezte és
bevezetéssel ellátta
Kossuth Ferencz.
Reviczky Gyula összes
kötetményei
Sajtó alá rendezte és
bevezetéssel ellátta
Koroda Pál.
Szigligety Ede szinmű-
vei I. kötet.
Sajtó alá rendezte és
bevezetéssel ellátta
Bayer József.
Vörösmarty Mihály mun-
ki II. kötet.
Sajtó alá rendezte és
bevezetéssel ellátta
Gyulai Pál.

Még a télen megjelent
I. sorozat pedig az alábbi
öt kötet adja:
Arany János munkái I.
sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Vörösmarty munkái I.
sajtó alá rendezte Gyulai Pál.
Tompai M. munkái I.
sajtó alá rendezte Lévay József.
Garai János munkái.
sajtó alá rendezte Ferenczi Zolt.
Csiky G. szinművei.
sajtó alá rendezte Vadnay Károly
Együtteményt kiegészíti
Shakspeare
összes
szinművei
6 kötetben
kiadja a Kiszfaludy-Tár-
saság, melyet köve 30
korona helyett 20 korona
kedvezményes áron kap-
nak
a Franklin-féle
Magyar Remekírók
megrendelési.
Havi részletfizetésre
beszerezhetők.
Megrendeléseket elfog-
ad minden könyvke-
reskedés, valamint a
Franklin-Társulat Buda-
pesten.